

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
สารบัญแผนภูมิ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	6
นิยามศัพท์	6
ขอบเขตการศึกษา	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวความคิดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้หญิงไทย	10
แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทหญิงชายในสังคมเกษตรยังชีพ	17
แนวความคิดเกี่ยวกับผู้หญิงกับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม	21
แนวความคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	28
แนวความคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้หญิงกับการอนุรักษ์	
ความหลากหลายทางชีวภาพ	31
แนวความคิดเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชน	38
แนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	47
การศึกษาข้อมูลจากเอกสารและบุคคล	47
การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในพื้นที่	48
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของชุมชน	48

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล	50
การตรวจสอบข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 4 ผลการศึกษา	53
- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	54
- ตอนที่ 2 ความสำคัญของพืชพื้นบ้าน	72
- ตอนที่ 3 บทบาทของผู้หญิงในชุมชน	74
- ตอนที่ 4 รูปแบบการจัดการพืชพื้นบ้าน	83
- ตอนที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการพืชพื้นบ้านของผู้หญิง	94
บทที่ 5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	123
สรุป	123
อภิปรายผล	129
ข้อเสนอแนะ	137
บรรณานุกรม	139
ภาคผนวก	142
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลัก	143
ภาคผนวก ข รายชื่อผลผลิตจากป่าและพืชพื้นบ้านที่พบในการวิจัย	146
ภาคผนวก ค รายชื่อสัตว์และแมลงที่พบในการวิจัย	161
ภาคผนวก จ รูปภาพกิจกรรมการจัดการพืชพื้นบ้าน	165
ประวัติผู้วิจัย	170

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การแบ่งงานระหว่างหญิง-ชายในครอบครัว	79
2 พืชพื้นบ้านที่ใช้กับแก้ลม/ปรุรงรส	100
3 สมุนไพรรักษา คู่กะยื่อ (หอบหืด)	101
4 สมุนไพรรักษา การสะเด็ดสะลม (จับเลือดเสียผู้หญิงตลอดลูก)	107
5 สมุนไพรรักษา สะอื้น (สะอึก)	108
6 สมุนไพรรักษา โรคมะโงกกันปุด (ริดสีดวงทวาร)	108
7 สมุนไพรรักษา ผิดเดือน	109
8 สมุนไพรรักษา บำรุงกำลังผู้หญิงหลังคลอด	109
9 สมุนไพรรักษา ห้ามฮาก (แก้อาเจียร)	110
10 สมุนไพรรักษา อาการปวดฟัน	110
11 สมุนไพรรักษา แก้โรค มดตะคืด (ปัสสาวะเป็นหนอง)	111
12 สมุนไพรรักษา ท้องอืด ท้องเสีย	111
13 สมุนไพรรักษา ที่ใช้กับสัตว์	112
14 พืชพื้นบ้านที่ให้สีสำหรับย้อมผ้า	113
15 พืชพื้นบ้านที่ให้สีสำหรับผสมอาหาร	114
16 พืชพื้นบ้านที่นำมาสกัดสารกำจัดแมลงศัตรูพืช	115

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนที่แสดงที่ตั้งอำเภอของจังหวัดน่าน	55
2	แผนที่แสดงที่ตั้งหมู่บ้านใหม่สันติสุข	61
3	แผนที่กึ่งอำเภอภูเพียง แสดงที่ตั้งตำบล	63

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 บริบทการจัดการพืชพื้นบ้าน	9
2 แสดงกระบวนการเรียนรู้ของผู้หญิงในการจัดการพืชพื้นบ้าน	76
3 แสดงการเรียนรู้รูปแบบการจัดการพืชพื้นบ้าน	94
4 แสดงผักพื้นบ้านตามฤดูกาล	103